

[takaisin](#)

Tutkimuskysely ilkeilystä / Joensuun yliopisto, Suomen kielen ja kulttuuritieteiden laitos, 2004

"Ilkiä ihminen, ei pirua parempi"

Näin kuvattiin sananparressa ilkeää ihmistä 1800-luvun lopulla. Ihmisten keskinäinen kanssakäyminen ei aina olekaan auvoista. Pieni piruilu, jopa isompikin irvailu maustavat arjen vuorovaikutusta. Mitä me sitten ylipäänsä pidämme ilkeilynä? Ovatko sitä solvaukset, haukkumat, vähättely, vitsi, juoruilu? Kenkut temput? Milloin ihmiset loukkaavat toisiaan: onko se joskus sallittua, joskus ei? Kuka voi loukata, kuka ei? Millaisista asioista voi ilkeillä?

Toivoisimme, että kirjoittaisitte kuvauksia sellaisista tapahtumista, jotka olette tulkinneet ilkeilyksi. Kirjoitukset voivat olla pitkiä tai lyhyitä, omakohtaisia tai toisten kertomia. Voitte olla kuvauksissanne itse teossa, teon kohteena tai vain paikalla olijana ilkeilyn hetkellä - kaikki näkökulmat ovat meille arvokkaita. Voit myös miettiä erilaisten ilkeilykokemusten sijoittumista elämäntilanteeseen ja pohtia esimerkiksi sitä, onko ilkeily erityisen aktiivista joissakin tietyissä elämäntilanteissa.

Ilkeilyn muodot ja yleisyys muuttunevat kulttuurin muuttumisen myötä. Mikä on sinun käsityksesi tästä seikasta: olemmeko tulleet ilkeämmiksi? Miten ennen toisille ilkeiltiin, oliko joitakin vakiintuneita tapoja ilkeillä tietyissä tilanteissa tai tietyssä elämän vaiheessa? Muistatko nokkelia tapoja vastata toisen ilkeilyyn tai kiertää ilkeilytilanteita? Entä tuleeko mieleesi ilkeilyyn liittyviä sanontoja tai nimityksiä tai kenties ihmisiä, joita voisi kuvata erityisen ilkeiksi?

Toivoisimme, että kuvaisit ilkeilytapahtumia mahdollisimman tarkasti selvittämällä mm.:

Onko kyse omasta kokemuksesta vai toisten kertomasta, eli olitko itse puhujana/kirjoittajana/ tekijänä vai kuulijana/lukijana/kohteena? Mihin ajankohtaan tapahtuma sijoittuu? Mitä tilanteesta sanottiin ja tehtiin? Millaisesta tilanteesta oli kyse, keitä oli paikalla? Mitä tapahtui? Millaisessa asemassa toisiinsa nähden osapuolet olivat (mies/vaimo; oppilas/opettaja; työntekijä/työnantaja jne.)? Minkä ikäisiä - suunnilleen - henkilöt olivat ja mitä sukupuolta? Oliko kyse suullisesta, kirjallisesta vai tekoihin liittyvästä pahansuopuudesta? Oliko ilkeily toistuvaa vai satunnaista? Mikä oli ilkeilyn seuraus?

Lisäksi voit kirjata näkemyksiäsi ilkeilyn muutoksista ja ilkeilystä entisaikoina. Kaikki käsityksesi asiasta ovat arvokkaita: meitä kiinnostaa ennen kaikkea se, miten itse ilkeilyn koet ja määrität.

Keräämme kuvauksia ilkeilytilanteista ja ilkeilyyn liittyvistä

kulttuurin muutoksista tutkimustamme varten. Saamamme aineisto arkistoidaan lähettäjän suostuessa hänen nimellään tutkimuskäyttöön SKS:n kansanrunousarkistoon. Kaikki mahdollisissa julkaisuissa käsitellyt esimerkit jäävät anonyymeiksi.

Kiitollisina avustasi - kysy meiltä tarvittaessa lisätietoja:

Sinikka Vakimo
FT, tutkijatohtori, JoY, p. 013-251 4369
sinikka.vakimo@joensuu.fi

Pirkko Muikku-Werner
ma. professori, JoY, p. 013-251 4309
pirkko.muikku-werner@joensuu.fi

Kirjoita: suomeksi tai ruotsiksi, koneella tai siististi käsin, vain toiselle puolelle paperia, jättäen vasempaan reunaan nelisen senttiä tyhjää liuskojen sitomista varten, vältä niittejä ja teippejä.

Alkuun omalle liuskalleen: nimi, syntymäaika ja -paikka, ammatti, koulutus, yhteystiedot, sekä allekirjoitettu suostumuksesi siihen, että aineisto arkistoidaan nimelläsi Kansanrunousarkistoon. Voit vastata myös nimettömänä, mutta mainitse vastauksesi alussa sukupuolesi, syntymävuotesi ja kotipaikkasi.

Lähetä vastauksesi viim. 30.9.2004:

SKS/ Kansanrunousarkisto, PL 259, 00171 HELSINKI.

Tai sähköpostitse: keruu@finlit.fi. Kuoreen tai aihekenttään tunnus "Ilkeily".